

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo

gp.mope@gov.si

Številka: 007-141/2025/5
Datum: 9. 10. 2025

Zadeva: Medresorsko usklajevanje predloga Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (EVA 2025-2570-0038) – odgovor Ministrstva za zdravje

Zveza: Vaš dopis št. 007-140/2025 z dne 29. 9. 2025

Ministrstvo za zdravje (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) je 30. 9. 2025 v medresorsko usklajevanje prejelo predlog Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (EVA 2025-2570-0038; v nadaljnjem besedilu: predlog Uredbe). Z vidika pristojnosti ministrstva k predloženemu gradivu podajamo spodaj navedene pripombe.

Predlagamo, da se za četrtem odstavkom 5. člena doda nov odstavek, ki se glasi:

»(5) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka so mejne vrednosti kazalcev hrupa *L_{dan}*, *L_{večer}*, *L_{noč}* in *L_{dv}*, ki ga povzroča obratovanje vetrne elektrarne, za vsa območja varstva pred hrupom določene v preglednici 7 priloge 1 te uredbe.«

Vezano na to predlagamo, da se v prilogi 1 predloga Uredbe doda nova preglednica 7, ki se glasi:

»Preglednica 7: mejne vrednosti kazalcev hrupa *L_{dan}*, *L_{večer}*, *L_{noč}* in *L_{dv}*, ki ga povzroča vetrna elektrarna

	<i>L_{dan}</i> (dBA)	<i>L_{večer}</i> (dBA)	<i>L_{noč}</i> (dBA)	<i>L_{dv}</i> (dBA)
Vir hrupa	/	/	/	45

«

Svetovna zdravstvena organizacija (v nadaljnjem besedilu: SZO) je leta 2018 izdala smernice za okoljski hrup (Environmental Noise Guidelines for the European Region), v katerih priporoča, da mejna vrednost kazalca hrupa (v nadaljnjem besedilu: *L_{dv}*), ki ga povzročajo vetrne elektrarne (v nadaljnjem besedilu: VE), izmerjena pred fasadami varovanih prostorov, ne sme presegati 45 dBA (*L_{dv}*), izračunanega kot letno povprečje. Čeprav SZO zaradi omejenih znanstvenih dokazov ni določila posebne mejne vrednosti za noč (v nadaljnjem besedilu: *L_{noč}*) za VE, pa v smernicah izpostavlja, da so motnje spanja najpomembnejši negativni učinek hrupa na zdravje ljudi, tveganje pa se opazno poveča že pri 40 dBA (v nadaljnjem besedilu: *L_{noč}*).

Ministrstvo predlaga znižanje mejne vrednosti zaradi varovanja zdravja ljudi, saj iz smernic SZO izhaja, da lahko dolgotrajna izpostavljenost hrupu VE nad 45 dBA povzroči povečano

vznemirjenost, motnje spanja, kronični stres ter posledično povečano tveganje za srčno-žilne bolezni in negativne učinke na duševno zdravje. Priporočila SZO temeljijo na obsežnih raziskavah o vplivu hrupa na zdravje ljudi, izvedenih do leta 2018.

Glede na razlike v načinu izražanja mejnih vrednosti hrupa je Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano (v nadaljnjem besedilu: NLZOH) naredil primerjalno oceno med priporočilom SZO za kazalec hrupa $L_{dvn} 365d$, ki ga povzročajo VE, in mejno vrednostjo za kazalec hrupa $L_{dvn} 24h$, ki ga povzročajo VE v skladu s predlogom Uredbe. V primeru, da priporočilo SZO $L_{dvn} 365d \leq 45$ dBA preračunamo v skladu z metodologijo predloga Uredbe (dan = 12 h, večer = 4 h, noč = 8 h, maksimalna obremenitev), priporočena vrednost glede na jakost in pogostost vetra po oceni NLZOH znaša približno $L_{dvn} 24h = 49$ dBA. Predlagana uredba pa v območjih III. stopnje varstva pred hrupom, kamor se običajno umeščajo VE, dopušča $L_{noč} 24h = 48$ dBA, kar ob upoštevanju enakomernosti vetra ponoči in podnevi pomeni $L_{dvn} 24h = 54$ dBA.

Tako mejne vrednosti za hrup, ki ga povzročajo VE v predlogu Uredbe, po oceni NLZOH za približno 5 dBA presega priporočila SZO. Razlika 5 dBA je pomembna, saj lahko pomeni dopustnost obratovanja 3 VE, kjer bi po priporočilih SZO lahko obratovala le ena VE.

Nacionalni inštitut za javno zdravje (v nadaljnjem besedilu: NIJZ) je že leta 2016 opozoril, da trenutno veljavne mejne vrednosti hrupa VE ne zagotavljajo ustrezne zaščite zdravja ljudi. Posebne lastnosti hrupa VE, kot so nizkofrekvenčni zvok, amplitudno nihanje zvoka in infrazvok, povzročajo motnje spanja in povečano vznemirjenost tudi pri nižjih ravneh hrupa. NIJZ je ocenil, da so vplivi na zdravje ljudi lahko zaznani pri izpostavljenosti ekvivalentni letni vrednosti hrupa 35–40 dBA (VE moči do 3 MW).

Ministrstvo na podlagi smernic SZO ter stališča NIJZ iz leta 2016 ocenjuje, da predlagane mejne vrednosti ne varujejo zdravja in počutja ljudi v zadostni meri.

Glede na navedeno predlagamo, da se mejna vrednost kazalca hrupa za VE skladno s priporočili SZO, strokovnim stališčem NIJZ in oceno NLZOH določi na 45 dBA ($L_{dvn} 365d$).

Pri odgovoru na naš dopis vas prosimo, da se sklicujete na številko tega dopisa.

S spoštovanjem.

Pripravila:
Maruša Zabukovec
svetovalka

Iztok Kos
državni sekretar

Vročiti:

- Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo – po IPP